

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Жильцов О.Б.
« » 2023

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінанси малого бізнесу

для студентів

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2846/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)
« » 2023

Київ – 2023

Розробник:

доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри фінансів

Венгер Віталій Васильович

Викладач:

доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри фінансів

Венгер Віталій Васильович

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів

Протокол №6 від 28.08.2023

Завідувач кафедри Андрій РАМСЬКИЙ
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит)

(назва освітньої програми)

28.08.2023

Керівник освітньої програми Аліна НЕЧИПОРЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

28.08.2023

Заступник декана Казак О.О.
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 кредитів / 120 годин	
Курс	3	
Семестр	6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінанси малого бізнесу» є формування у студентів цілісної системи теоретичних знань щодо організації й функціонування фінансів в малому бізнесу.

Завданнями курсу «Фінанси малого бізнесу» є:

1. Формування системних знань про:
 - поняття і особливості фінансів малого бізнесу;
 - методи оцінки та управління процесом створення вартості бізнесу;
 - організацію грошових розрахунків малого бізнесу;
 - грошові надходження малого бізнесу;
 - особливості формування і розподілу прибутку малого бізнесу;
 - сутність, значення форми і види фінансових планів у малому бізнесі;
 - особливості фінансування та кредитування малого бізнесу;
 - напрями ефективного використання обігових коштів;
 - оподаткування малого бізнесу;
 - статичні та динамічні методи оцінки інвестиційних проектів;
 - види підприємницьких ризиків та їх страхування.
2. Розробка системного підходу до аналізу сучасних фінансів малого бізнесу.
3. Розвиток навичок аналізу та використання інформації про стан формування прибутку, його розподілу і використання.

Після вивчення дисципліни «Фінанси малого бізнесу» студенти повинні здобути:

знання економічних категорій, закономірностей розвитку, організаційно-правових форм малого бізнесу, принципів та умов здійснення підприємницької діяльності, основ державної підтримки й державного регулювання малого бізнесу в Україні, особливостей оподаткування малого бізнесу, основних джерел фінансового забезпечення підприємницької діяльності, методів оцінки

інвестиційних проектів, ризиків та обґрунтування критеріїв вибору фінансових рішень;

навички швидко й правильно оцінювати конкретні фінансові ситуації в малому бізнесі, оцінювати вартість бізнесу, здійснювати фінансове планування малого бізнесу, знаходити шляхи залучення фінансових ресурсів для розвитку підприємницької діяльності, оптимізувати податковий тягар підприємств малого бізнесу, обґрунтовувати інвестиційні рішення, оцінювати ризики й знаходити шляхи їх уникнення та нейтралізації.

Місце у структурно-логічній схемі спеціальності. Вивчення курсу «Фінанси малого бізнесу» ґрунтується на знанні **основ економічної теорії** і тісно пов'язане з **фінансами, мікроекономікою, макроекономікою, економікою підприємств, державним регулюванням економіки, ринком фінансових послуг, грошово-кредитною і бюджетно-податковою політикою** та іншими економічними дисциплінами.

Програмні компетентності блоку 1.

Додаткові спеціальні (фахові) компетентності:

ДФК-5 Здатність до організації фінансів різних форм бізнесу в процесі створення та функціонування суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання за блоком 1.

Додаткові програмні результати навчання (ДПР):

ДПР-3 Обґрунтувати фінансові рішення і критерії оцінювання їх ефективності для різних видів організаційних структур бізнесу.

ДПР-6 Вміння використовувати знання з обліку та податкового законодавства, аудиту та економічного аналізу для управління податковим навантаженням, його регулювання, контролю повноти та правильності сплати податків до бюджету.

Структура навчальної дисципліни Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Умови функціонування і розвитку підприємств малого бізнесу							
Тема 1. Мале підприємство як суб'єкт господарювання	8	2		2			4
Тема 2. Організаційно-правові форми підприємств малого бізнесу	8	2		2			4
Тема 3. Місце малого бізнесу в економіці країни	8	2		2			4
Тема 4. Державна підтримка та регулювання підприємницької діяльності	8	2		2			4
Модульний контроль	2	2					

Разом	34	8		8			16
Змістовий модуль 2. Фінансово-кредитна та податкова політика країни у сфері регулювання підприємств малого бізнесу							
Тема 5. Фінансово-кредитна база функціонування і розвитку підприємств малого бізнесу	8	2		2			4
Тема 6. Податкова політика країни та її вплив на активізацію малого бізнесу	8	2		2			4
Модульний контроль	2	2					
Разом	16	4		4			8
Змістовий модуль 3. Фінансово-економічне середовище діяльності підприємств малого бізнесу							
Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування малого підприємства	8	2		2			4
Тема 8. Організація та оплата праці на малому підприємстві	8	2		2			4
Тема 9. Капітал малого підприємства	8	2		2			4
Тема 10. Інвестиційно-інноваційна активність підприємств малого бізнесу	8	2		2			4
Модульний контроль	2	2					
Разом	34	8		8			16
Змістовий модуль 4. Оцінка ефективності функціонування підприємств малого бізнесу							
Тема 11. Доходи і витрати малого підприємства	8	2		2			4
Тема 12. Фінансові результати діяльності та економічна ефективність функціонування малого підприємства	8	2		2			4
Тема 13. Оцінка фінансового стану малого підприємства	8	2		2			4
Тема 14. Бізнес-планування діяльності малого підприємства	8	2		2			4
Модульний контроль	2	2					
Разом	34	8		8			16
Усього	120	28		28			56

Примітка: слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення.

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Умови функціонування і розвитку підприємств малого бізнесу

Тема 1. Мале підприємство як суб'єкт господарювання

Поняття і види господарювання в Україні. Комерційна і некомерційна господарська діяльність. Суб'єкти господарювання. Суб'єкти малого підприємництва. Поняття «мале підприємство». Критерії віднесення підприємств до малих. Принципи функціонування малих підприємств, функції та цілі їхньої діяльності. Переваги і недоліки малих підприємств.

Тема 2. Організаційно-правові форми підприємств малого бізнесу

Організаційно-правові форми малих підприємств. Порядок створення та державна реєстрація малих підприємств. Основні сфери діяльності малих

підприємств. Пріоритетні напрями та тенденції розвитку малих підприємств в Україні.

Тема 3. Місце малого бізнесу в економіці країни

Соціально-економічна роль малого підприємництва в економіці країни. Завдання і принципи господарської діяльності суб'єктів малого підприємництва. Фактори формування і розвитку малого бізнесу. Місце малого бізнесу в економіці країни.

Тема 4. Державна підтримка та регулювання підприємницької діяльності

Необхідність, напрями, засоби та ефективність державної підтримки підприємницької діяльності. Нормативно-правова база регулювання підприємницької діяльності. Самоорганізація малих підприємств як ефективна форма регулювання підприємницької діяльності.

Змістовний модуль 2. Фінансово-кредитна та податкова політика країни у сфері регулювання підприємств малого бізнесу

Тема 5. Фінансово-кредитна база функціонування і розвитку підприємств малого бізнесу

Поняття фінансових ресурсів та фінансово-кредитної бази функціонування підприємств малого бізнесу. Зарубіжний досвід фінансово-кредитної підтримки розвитку малих підприємств. Основні форми державної підтримки підприємств малого бізнесу в Україні. Особливості та принципи кредитування малих підприємств.

Тема 6. Податкова політика країни та її вплив на активізацію малого бізнесу

Засади податкової політики у секторі малого підприємництва. Напрями впливу і завдання суб'єктів податкової політики у сфері малого підприємництва. Ефективність системи оподаткування господарської діяльності малих підприємств.

Змістовний модуль 3. Фінансово-економічне середовище діяльності підприємств малого бізнесу

Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування малого підприємства

Система інформаційно-аналітичного забезпечення функціонування малого підприємства. Основні види звітності малих підприємств. Звітність як система узагальнених і взаємопов'язаних економічних показників поточного обліку. Зміст та структура фінансової звітності малих підприємств. Методи і види обробки інформації фінансових звітів у господарській практиці малих підприємств.

Тема 8. Організація та оплата праці на малому підприємстві

Сутність, значення та мета організації праці на малому підприємстві. Особливості праці та регулювання трудових відносин на малому підприємстві. Організація оплати праці на малому підприємстві. Зміст та призначення тарифної системи оплати праці. Соціально-економічна сутність і організація преміювання

працівників малих підприємств. Соціальне обслуговування працівників малих підприємств.

Тема 9. Капітал малого підприємства

Економічна сутність, склад і класифікація капіталу підприємств малого бізнесу. Особливості та принципи формування капіталу малого підприємства. Поняття структури капіталу та її оптимізації. Вартість капіталу малого підприємства та основні сфери його використання. Стратегія управління капіталом малого підприємства.

Тема 10. Інвестиційно-інноваційна активність підприємств малого бізнесу

Сутність та значення інвестицій у малому бізнесі. Інвестиційна діяльність малого підприємства. Фінансові ресурси як важливий фактор інвестиційної діяльності малих підприємств. Джерела засобів фінансування малих підприємств. Інвестиційна привабливість як складова аналізу інвестиційної діяльності малого підприємства. Критерії оцінки ефективності інвестицій у практиці інвестиційного проектування на малих підприємствах. Інновації в малому бізнесі та їх класифікація. Політика стимулювання інноваційної діяльності за групами суб'єктів малого підприємництва. Зарубіжний досвід застосування інноваційних систем у малому бізнесі.

Змістовний модуль 4. Оцінка ефективності функціонування підприємств малого бізнесу

Тема 11. Доходи і витрати малого підприємства

Економічний зміст, класифікація та джерела утворення доходів малого підприємства. Економічна природа та напрями витрат малого підприємства. Показники, що характеризують обсяг, склад і рівень доходів малого підприємства. Стратегія управління доходами та витратами малого підприємства.

Тема 12. Фінансові результати діяльності та економічна ефективність функціонування малого підприємства

Прибуток малого підприємства, його економічний зміст, формування і використання. Оцінка прибутковості та ділової активності. Аналіз ліквідності та фінансової стійкості. Фінансове планування діяльності малого підприємства.

Тема 13. Оцінка фінансового стану малого підприємства

Завдання та інформаційна база аналізу фінансового стану малого підприємства. Зміст аналізу фінансового стану малого підприємства. Методика аналізу фінансової стійкості малого підприємства. Поняття ліквідності малого підприємства. Визначення ліквідності балансу. Розрахунок та аналіз основних показників ліквідності. Поняття та ознаки платоспроможності малого підприємства. Показники оцінки платоспроможності та методика їх аналізу.

Тема 14. Бізнес-планування діяльності малого підприємства

Місце і функції бізнес-планування у системі управління малим підприємством. Методологічна база бізнес-планування діяльності малого підприємства. Структура і основні економічні показники бізнес-плану малого

підприємства. Презентація, оцінка та корегування бізнес-плану малого підприємства.

Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	4	4	2	2	4	4	4	4
2	Відвідування практичних занять	1	4	4	2	2	4	4	4	4
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	2	10	4	20	4	20
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	4	40	2	20	4	40	4	40
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				93		59		93		93
Максимальна кількість балів:							338			
Розрахунок коефіцієнта:							338 / 100 = 3,38			

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Умови функціонування і розвитку підприємств малого бізнесу			
1	Мале підприємство як суб'єкт господарювання	4	5
2	Організаційно-правові форми підприємств малого бізнесу	4	5
3	Місце малого бізнесу в економіці країни	4	5
4	Державна підтримка та регулювання підприємницької діяльності	4	5
Змістовий модуль 2. Фінансово-кредитна та податкова політика країни у сфері регулювання підприємств малого бізнесу			
5	Фінансово-кредитна база функціонування і розвитку підприємств малого бізнесу	4	5
6	Податкова політика країни та її вплив на активізацію малого бізнесу	4	5
Змістовий модуль 3. Фінансово-економічне середовище діяльності підприємств малого бізнесу			
7	Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування малого підприємства	4	5
8	Організація та оплата праці на малому підприємстві	4	5
9	Капітал малого підприємства	4	5
10	Інвестиційно-інноваційна активність підприємств малого бізнесу	4	5
Змістовий модуль 4. Оцінка ефективності функціонування підприємств малого бізнесу			
11	Доходи і витрати малого підприємства	4	5
12	Фінансові результати діяльності та економічна ефективність функціонування малого підприємства	4	5
13	Оцінка фінансового стану малого підприємства	4	5
14	Бізнес-планування діяльності малого підприємства	4	5
Разом		56	70

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2, 3, 4 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 5, 6 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 7, 8, 9, 10 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 11, 12, 13, 14 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання студента за семестр, що здійснюється в університеті у формі заліку.

Залік (диференційований залік) – це вид семестрового контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з кредитного модуля оцінюється, як правило, на підставі рейтингової системи оцінювання за результатами поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання модульних контрольних робіт та певних видів робіт на семінарських заняттях) протягом семестру. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS для отримання рейтингової оцінки знань студента.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю з дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом та програмою на семестр з цієї навчальної дисципліни. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни, де зазначено види контролю і кількість балів за видами. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано нижче у таблицях.

Шкала оцінювання: рейтингова оцінка та оцінка за стобальною шкалою

Рейтингова оцінка	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
A	100-90
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68
FX	36-59
F	0-35

Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 56 год.

Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4
Назва модулів	Умови функціонування і розвитку підприємств малого бізнесу		Фінансово-кредитна та податкова політика країни у сфері регулювання підприємств малого бізнесу	
Теми лекцій	Male підприємство як суб'єкт господарювання Організаційно-правові форми підприємств малого бізнесу Місце малого бізнесу в економіці країни Державна підтримка та регулювання підприємницької діяльності	Фінансово-кредитна база функціонування і розвитку підприємств малого бізнесу Податкова політика країни та її вплив на активізацію малого бізнесу	Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування малого підприємства Організація та оплата праці на малому підприємстві Капітал малого підприємства Інвестиційно-інноваційна активність підприємств малого бізнесу	Доходи і витрати малого підприємства Фінансові результати діяльності та економічна ефективність функціонування малого підприємства Оцінка фінансового стану малого підприємства Бізнес-планування діяльності малого підприємства
Теми практичних занять	Male підприємство як суб'єкт господарювання Організаційно-правові форми підприємств малого бізнесу Місце малого бізнесу в економіці країни Державна підтримка та регулювання підприємницької діяльності	Фінансово-кредитна база функціонування і розвитку підприємств малого бізнесу Податкова політика країни та її вплив на активізацію малого бізнесу	Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування малого підприємства Організація та оплата праці на малому підприємстві Капітал малого підприємства Інвестиційно-інноваційна активність підприємств малого бізнесу	Доходи і витрати малого підприємства Фінансові результати діяльності та економічна ефективність функціонування малого підприємства Оцінка фінансового стану малого підприємства Бізнес-планування діяльності малого підприємства
Самостійна робота	20 балів	10 балів	20 балів	20 балів
Поточний контроль	МК – 25 балів	МК – 25 балів	МК – 25 балів	МК – 25 балів
Загалом	338, коефіцієнт переведення у 100-бальну шкалу 338 / 100 = 3,38			

Методичне забезпечення

Викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях (мультимедійний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивний комплекс SMART Board, авторські засоби мультимедіа).

На заняттях і під час самостійній роботі студентів використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені на кафедрі, а саме:

- презентації.
- навчальні посібники.
- робочу навчальну програму.
- збірку тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

Рекомендована література

Основна

1. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д.В., Сич О.А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: Видавництво «Апріорі», 2019. 432 с.
2. Фінанси різних форм бізнесу : навч. посіб. / Н. Г. Пігуль, О. В. Дейнека, Н. А. Дехтяр, О. В. Люта. Суми: Сумський державний університет, 2017. 337 с.
3. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
4. Бердинець М. Д. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі: навч. посіб. / М. Д. Бедринець, А. В. Сурженко. К.: Центр учбової літератури, 2016. 352 с.
4. Атаманчук О.В. Регулююча функція податків та регуляторний потенціал податкової системи. *Економіка і держава*. 2008. №10. С. 26-29.
5. Балабенко В. Удосконалення механізму реалізації регуляторної політики держави щодо оподаткування господарської діяльності суб'єктів малого бізнесу. *Актуальні проблеми економіки*. №4. 2008. С.9-15.
6. Бетехтіна Л.О. Реінжирінг бізнес-процесів при формуванні і використанні оборотного капіталу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. №2. С. 37-41.
7. Білоус В. Особливості оподаткування малих підприємств: аспекти Податкового кодексу. *Часопис Всеукраїнського об'єднання «Свобода»*. 2011. №81, 27 січ.-2 лют. С. 6.
8. Болдуєва О.В. Упорядкування податкових платежів на підприємстві. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2009. №1. С. 25-29.
9. Бондарук Т.Г. Державна політика підтримки малого підприємництва. *Актуальні проблеми економіки*. 2007. №6. С. 115-122.
11. Васильєва Л.М. Бізнес-інкубатори як частина інфраструктури малого підприємництва. *Держава та регіон: серія економіка та підприємництво*. 2010. №1. С. 50-54.
12. Варналій З.С. Мале підприємництво: Основи теорії і практики: Монографія 4-те вид., стер. К. : Знання, 2008. 302с.

13. Варналій З. Мікrokредитування як чинник розвитку малого підприємництва. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2007. №4. С.24-32.

14. Говорушко Т.А. Малий бізнес: навч. посіб. / Т.А. Говорушко, О.І. Тимченко. К.: ЦНЛ, 2006. 195 с.

15. Гусак Н.Б. Контроль податкових органів за діяльністю підприємств: навч. посіб. / Н.Б. Гусак, Ю.Д. Гусак. К.: ЦУЛ, 2007. 320с.

16. Єлісеєв А. Податкове планування. [Електронний ресурс]. URL: <http://byhgalter.com/podatkove-planuvannia/ua/>.

17. Венгер В.В. Фінанси: навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2009. 432 с.

18. Фінанси малого бізнесу: навч. посіб. / А.А. Фастовець, І.В. Фисун. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 302 с.

Додаткова

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

2. Господарський кодекс. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

3. Цивільний кодекс України. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

4. Податковий кодекс України/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

5. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р., № 4618- VI. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

6. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності: Закон України від 4.11.2011 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

7. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної податкової служби і у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні: Закон України від 05.07.2012 р. №5083-VI. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

8. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування: Закон України №2464-VI від 08.07.10. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

9. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 верес. 2008 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

10. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України №265/95-ВР від 06.07.95. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

11. Про Державний бюджет України на відповідний рік: Закон України / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

12. Про страхування: Закон України від 7 берез. 1996 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

13. Про внесення змін до Закону України «Про страхування»: Закон України від 4 жовт. 2001 р. № 2745-14 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

14. Про забезпечення реалізації статті 10 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг»: Постанова Кабінету Міністрів України №1336 від 23.08.00 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

15. Про порядок формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування: Постанова правління Пенсійного фонду України №22-2 від 08.10.2010/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

16. Про затвердження Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування: Постанова правління Пенсійного фонду України від 27.09.2010 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.